

JUMALAN KANSAN KOTI-IKÄVÄ (3. sunnuntai pääsiäisestä)

Joh. 14:1-7

Nouskaamme nyt kuulemaan päivin evankeliumia Johanneksen mukaan, luvusta 14, jakeista 1-7.

Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. ²Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. ³

Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. ⁴

Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

⁵Tuomas sanoi hänelle: »Herra, emme me tiedä, minne sinä menet. Kuinka voisimme tuntea tien?» ⁶

Jeesus vastasi: »Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.

Rakkaat martat, hyvät Tampereen tuomiokirkossa vietettävävän Marttojen 125-vuotisjuhlahjälmalanpalveluksen osallistuvat seurakuntalaiset, tv-katsojat siellä ruutujen ääressä ja kansanlaulukirkon messuväki!

Elämän tarkoitus on päästä kotiin.

Näin totesi aikoinaan kirjailija Eeva Kilpi lapsilleen, kun he kysyivät äidiltään elämän merkityksestä. Hetket, joissa tuonpuoleisuus tulee läsnä olevaksi, hipaisee meitä kuin ohimennen, koskettaa sieluaamme ja antaa aavistuksen toisesta todellisuudesta, toisesta kodistamme, jonne kuljemme, nämä hetket ovat välähdyksiä siitä, mikä meitä odottaa taivaskodissa.

Vietämme tänään kolmatta sunnuntaita pääsiäisestä, taivaskaipuun sunnuntaita, Jumalan kansan koti-ikävä mielessämme.

Missä on meidän kotimme tänään? Kaikilla ei myöskään ole kotia, jossa olla. Koti voi olla meille seinä ja paikkoja, mutta kotimme voi olla myös metsä ja ympäröivä Jumalan luomakunta, jossa saamme levätä ja kokea luonnon virkistävää ja ehyttävää voimaa. Kodiksemme voi tulla myös toiset ihmiset, he, joita rakastamme ja joiden puolesta olemme valmiit antamaan oman henkemme. Koti voi tänään olla myös ikävässä, niissä asioissa, joita kaipaamme, muistamme ja rakastimme. Tässä hetkessä koti voi olla myös matka, jossa emme ole vielä perillä. Tämä maailma on kotimme vain hetken. Vain itse Jeesus Kristus voi olla silta tästä elämästä toiseen kotiin.

Oletko ikävöinyt joskus matkoilta kotiin, omaan paikkaan, jossa saisi levätä, pysähtyä? Ikäihminen voi kaivata taivaan kotiin, ehkä puolisonsa luokse, joka on jo lähtenyt tästä ajasta. Nuoremmalla sukupolvella Jumalan kansan koti-ikävä voi kääntyä enemmänkin toivoksi taivaasta. Valoa heijastavan toivon ajattelemisen tekee hyvää ja tyynnyttää huolestuneita ja ahdistuneita mieliä. Voisimmeko päivän evankeliumin valossa ajatella, että tänään vietämme yhdessä Taivastoivon sunnuntaita?

Johanneksen evankeliumin päivän teksti on osa Jeesuksen jäähyväispuheesta. Jeesuksen ja hänen opetuslastensa vaikeat hetket olivat edessä, Jeesus oli ottanut yhteen ylipappien kanssa. Vaikka hän itse varmaan olisi tarvinnut ja odottanut lohdutusta, hän Jumalan poikana lohdutti muita. Jumalan

kansan koti-ikävä, latinaksi jubilate (= riemuitkaa), muistuttaa meitä pääsiäisajan luonteesta. Näkymättömän maailman todellisuus tulee näkyväksi tässä ja nyt. Me saanne tänään Jeesuksen kärsimystien ja ristiinnaulitsemisen jälkeen iloita Herramme ylösnousemuksesta. Kristus on noussut kuolleista ja samalla voittanut kuoleman.

Mitä tässä ajassamme merkitsee, että meillä on toivo tulevasta? Millaista elämämme olisi, jos tämä heiveröinenkin toivo puuttuisi? Miten toivo omasta Ylösnousemuksestamme muuttaa elämäämme?

Pääsiäisen jälkeen kristityt kautta maailman odottavat ”ikäväiden sitä kaupunkia, joka tulee” (Hepr. 13:14) ja panevat toivonsa kuoleman voittajaan, kaikki ei ole tässä. Jeesuksen ylösnousemus on jo nyt tehnyt ihmiset uusiksi luomuksiksi.

Täällä Tampereen tuomiokirkossa voimme katsella monia tuttuja maalauksia kuten Magnus Enckellin Ylösnousemus-alttarifreskoa.

Näissä kuvissa on vahvasti läsnä kahden maan kansalaisuutemme. Lauloimme rippikoululeireillä aikoinaan virttä 924 Kahden maan kansalainen, jonka on sanoittanut Kaija Pispala ja säveltänyt Jaakko Löytty.

Lopulla matkaa ikäväni ymmärrän:
ihmisen on määrä kotiin päästä kerran.
Vaikka vaellus on vaivaista,
minä vielä jaksan toivoa:
olen kahden maan kansalainen.

Joskus arjen keskellä, varsinkin läheisestä luopumisen yhteydessä, kuoleman äärellä voi aavistaa, että ajallinen aikamme ja Ylösnousemuksen jälkeinen iankaikkinen elämä ovat läsnä. Katsomme kuin kuvastimesta tai harsoverhon takaa sitä mikä meitä odottaa tämän maallisen ja ajallisen elämämme jälkeen Jumalan kodissa, Hänen luonaan. Kristityn elämä on kaksiulotteista, meille on annettu lahjaksi maanpäällinen koti ja nämä ihmiset ja palvelutehtävämme, toisaalta samaan aikaan olemme osa Jumalan perheväkeä, yksi ruumis ja monta jäsentä.

Vaikka maailma olisi täynnä pimeyttä, pahuutta, epäoikeudenmukaisuutta ja kuolemaa, se ei kerro mitään siitä minkälainen Jumalamme on. Ihminen sitä vastoin ei ole lankeemuksen jälkeen enää virheetön Jumalan kuva. Sanassa kerrotaan kuka Jeesus Kristus, Jumalan poika on; syntien sovittaja, pelastuksemme, rakkauden ja armon lähde ja kuoleman voittaja.

Jumalan on luvannut sanassa ja lupauksissaan, että hän pitää meistä huolen ja vie meidät perille kotiin rikki olevan maailman ja täällä tapahtuvien kauheuksien halki. Jeesus itse on tie kotiin ja Jumalan sana karttamme.

Martat 125 vuotta

29. maaliskuuta 2024 tuli kuluneeksi 125 vuotta siitä, kun marttajärjestömme virallinen perustamiskokous pidettiin Helsingissä.

Martat on kasvanut koko kansan tuntemaksi kansalaisjärjestöksi ja toimijaksi, jonka tavoitteena on edistää kotien ja perheiden kestävää, turvallista ja hyvää arkea. Kiitämme tänään siitä, että olemme saaneet marttojen juhluvuoden suojelijaksi tasavallan presidentin puolison Suzanne Innes-Stubbin, joka totesi eillisessä kahdentuhannen martan juhlagaalassa ja tervehdyksessään, että marttoja tarvitaan kotien ja perheiden tukemisessa edelleen.

”Satakaksikymmentäviisi vuotta sitten Marttojen perustajien tavoitteena oli sivistyksen vieminen suomalaisiin koteihin. Ajan henki oli erilainen. Perustamiskokoukseen saapuneet joutuivat tapaamaan salaa. Nuo aikaansa edellä olleet naiset Lucina Hagmanin johdolla päättivät, että kotitaloustaitoja oli edistettävä ympäri maata.

Opeillenne on kysyntää myös tässä ajassa. Kannan huolta etenkin niistä lukuisista suomalaisista nuorista, jotka ovat koulutuksen tai työelämän ulkopuolella. Heille terveellinen ruoka, puhdas koti tai oman talouden hallinta eivät ehkä ole itsestäänselvyksiä.

Onnistuminen tavallisissa arjen askareissa tuo itseluottamusta. Niinkin pienet asiat kuin terveellinen aamupala ja siisti koti voivat kääntää päivän suuntaa. Marttojen tarjoamat neuvot ovat tärkeitä monella elämän osa-alueella.

Te Martat olette eläneet ajassa mukana. Vastaatte toiminnassanne ilmastonmuutoksen ja luontokadon tuomiin haasteisiin korostamalla kestävää ja kohtuullista kulutusta. Erityistä on myös se, että keräätte juhluvuotenne varoja Marttametsäksi nimettävän luonnonalueen suojeluun.

Kiitän kaikkia Marttoja tärkeästä työstänne Suomen ja suomalaisten hyväksi. Toivotan teille mitä parhaita juhluvuotta.”

Juhluvuotemme teemana on metsä, perustamme yhdessä Luonnonperintäsäätiön kanssa marttametsän. Suomalaisen yhteiskunnan hyvinvointi on rakennettu metsien avulla ja niiden monimuotoinen lajisto ovat tärkeitä ekosysteemeinä. Metsät tarjoavat meille virkistystä, lepoa, raikasta ilmaa, puhtaita vesivaroja ja elinympäristön monille eläin- ja kasvilajeille. Metsät myös sitovat hiilidioksidia, mikä on keskeistä ilmastonmuutoksen torjumisessa.

Valtakunnallinen järjestömme on tänään 38 000 jäsenen ja ammattilaisten kotitalousneuvontaa antava kansalaisjärjestö. Haluamme toimia sen puolesta, että kaikilla ihmisillä, kaikenlaisissa kodeissa, olisi hyvä olla. Uskomme siihen, että huomisen hyvä arki rakentuu tämän päivän teoista; hyvästä, toimivasta ja kuluttajatietoisesta arjesta. Teemme neuvontaamme, jotta yhteiskunnassa olisi vähemmän uusavuttomuutta, enemmän pärjäämistä ja arjenhallintaa, arkijärkeä ja mielen kotivaraa. Marttojen valtakunnallisessa neuvonnassa ja arjenhallinnan tuessa varautuminen ja ennakointi sekä kohtuullisuus ovat tärkeitä kansalaistaitoja, joilla rakennetaan yhdessä yhteiskunnan kestävyttä ja henkistä resilienssiä, sietokykyä ja sopeutumista epävarmoissa olosuhteissa.

Tässä ajassa, jossa esimerkiksi nuorten mielenterveyden haasteet, väkivalta, kiusaaminen ja yksinäisyys ovat läsnä, emme voi ulkoistaa arjen hallinnan neuvoja ja tukea, välittämistä, kasvatusta ja huolenpitoa terveydenhuollolle, koululle, päättäjille tai sosiaaliselle medialle. Martat ja jokainen aikuinen voi olla omalla turvallisia ja kipeästi kaivattuja aikuisia, joita lapset ja nuoremme tarvitsevat.

Me olemme tehneet vuosia työtä sen eteen, että jokainen koti ja perhe, lapsi ja nuori saisi kasvaa hänelle kuuluvassa turvallisessa ympäristössä, omassa ikäkehitystä vastaavassa vauhdissa. Työmme keskiössä ovat moninaiset kodit ja perheet, joita kohdennetussa neuvonnassamme kohtaamme perhekeskuksissa ja vankiloissa, ystäväkahviloissa ja kulutuskeskusteluissa nuotion äärellä. Teemme työtä myös perheiden kanssa, joissa on pieniä lapsia, ensimmäiseen kotiinsa muuttavia tai ikäihmisiä.

Meitä kaikkia kutsutaan olemaan nyt kuuntelevia, läsnäolevia, kyseleviä, rajaavia ja nuoristamme kiinnostuneita aikuisia, jotka taistelevat rakkauden ja toiveikkuuden sekä toivoa luovan huomisen puolesta. Arjessa saamme kulkea lähimmäisten rinnalla, meillä on varaa antaa aikaa, tietoja ja taitoja sukupolvien ketjussa. Meillä on tarvittavaa elämäkokemusta ja viisautta, jota olemme saaneet aikansa konsulenteilta, emissaareilta ja tämän päivän kotitalousasiantuntijoiltamme.

Martan identiteetissä on läsnä sekä Maria että Martta, kaksi tapaa elää Jeesuksen seuraajana ja Vapahtajan seurassa. Palvella Jumalaa ja olla hänen palveltavanaan. Toinen on tekojen elämänmuoto ja toinen on Marian lailla kuuntelemisen ja rukouksen taito.

Jeesus on mennyt jo edeltä valmistamaan meille sijaa. Tänään kuultu evankeliumi lohduttaa monia hautaan siunaamisen ja kuoleman kohdatessa. Tässä kirkossa olen saanut siunata ja saattaa viimeiselle taivasmatkalle kotiin sekä isoäitini että isäni, molemmat täältä Tampereelta kotoisin ja nyt Kalevankankaan hautausmaalla. Heidän taivasmatkansa alkoi luottamalla siihen, että taivaassa kohtaamme kerran rakkaimpamme.

Vaikka Jeesuksen kautta kulkee tie taivaaseen, taivas näkymättömänä todellisuutena on jo läsnä tässä ajassa. Siksi me voimme kokea yhteyttä pyhällä ehtoollisella kaikkien Kristuksen pyhien kanssa, siksi voimme saada yhteyden myös edesmenneiden rakkaidemme kanssa. Me uskomme, että he ovat täällä tänäänkin hengellisessä elämässä, rukouksissa ja muistamisessa. He rukoilevat puolestamme kuten Herramme. Meidät on kutsuttu Isän kotiin ei ansioidemme vaan uskomme tähden.

Jeesus sanoo: Minä olen tie, totuus ja elämä. Kukaan ei pääse Isän luo muutoin kuin minun kauttani. Taivaan Isän kodista on varattu meille rikkinäisille, syntisille, epävarmoille ja pettyneille huone, Jeesus itse on tie Isän luo. Me tiedämme, mitä tietä pitkin meidän tulee kulkea. Meitä odotetaan jo.

Nouskaamme nyt laulaen tunnustumaan yhteinen, kristillinen uskomme (laulu: Uskon Isään taivaalliseen).